

**Analiza financijskih rezultata poduzetnika
Brodsko-posavske županije u 2010. godini**

**-prema obrađenim podacima godišnjih financijskih izvještaja zaprimljenih
u Registar godišnjih financijskih izvještaja**

Zagreb, svibanj 2011.

Kad je riječ o veličinama poduzetnika, udjel troškova za osoblje u ukupnim rashodima kretao se od 25,1% kod velikih, 13,6% kod srednje velikih i do 14,9% kod malih poduzetnika. Veliki su poduzetnici svojim zaposlenima obračunali najveću prosječnu mjesečnu plaću (6.671 kunu) što je za 856 kuna(10,7%) više od prosječne mjesečne neto plaća velikih poduzetnika RH. Slijede srednje veliki poduzetnici s prosječnom plaćom od 3.917 kuna, što je za 18,6% niže od prosječne mjesečne neto plaća srednje velikih poduzetnika RH, a najniži je prosjek mjesečne plaće zaposlenih kod malih poduzetnika (3.812 kuna). U odnosu prema prosjecima hrvatskoga poduzetništva, prosječne neto plaće i malih poduzetnika Brodsko-posavske županije zaostaju 12,3%.

Analiziraju li se podaci po vlasništvu poduzetnika, udjeli troškova za osoblje znatnije se razlikuju. Troškovi osoblja povećani su u zadružnom sektoru za 7,1% i mješovitom za 3,8%, a smanjeni su u državnom i privatnom sektoru. Najviša neto plaća bila je u mješovitom sektoru i iznosila je 6.866 kuna, slijede državni, privatni, a potom s najmanjim prosjekom, zadružni sektor. Razlika između najvišeg prosjeka u mješovitom sektoru (6.866 kuna) i najnižega u zadružnom sektoru (2.774 kuna) iznosi 4.092 kuna. U odnosu prema prosjecima plaća ukupnoga hrvatskog poduzetništva, županijski je prosjek plaća veći samo u mješovitom sektoru vlasništva, što pokazuju podaci u sljedećoj tablici:

Tablica 8. Troškovi za osoblje u 2010. godini – po oblicima vlasništva

Vlasništvo	Troškovi za osoblje			Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom u kunama		
	Iznos u tisućama kuna	Indeks: 2009.=100,0	Udjel u ukupnim rashodima u %	Županija	Poduzetnici Hrvatske	Odnos prema prosjeku Hrvatske u % RH=100,0
Državno	104.639	95,5	22,4	4.567	6.042	-24,4
Privatno	784.087	93,2	14,1	3.430	4.269	-19,7
Zadružno	7.935	107,1	5,6	2.774	3.525	-21,3
Mješovito	300-356	103,8	27,0	6.866	5.509	24,6
Ukupno	1.197.017	96,0	16,4	4.091	4.664	-12,3

Prosječna je mjesečna neto plaća na razini poduzetništva Brodsko-posavske županije u 2009. godini iznosila 3.992 kune, dok je u 2010. godini iznosila 4.091 kunu, što je nominalni porast od 2,5%. Istodobno je prosječna mjesečna plaća zaposlenih u poduzetništvu Republike Hrvatske nominalno porasla za 0,3%, sa 4.652 kune u 2009. godini na 4.664 kune u 2010. godini.

Konačni, konsolidirani, financijski rezultat poduzetništva Brodsko-posavske županije kao cjeline u 2010. godini bio je negativan zbog većih ukupnih rashoda u odnosu na ukupne prihode.

Dobit vrijednu 216,7 milijuna kuna ostvario je u 2010. godini 961 poduzetnik, odnosno pozitivno je poslovalo 64,1% svih poduzetnika. Istodobno je 539 poduzetnika u svojim financijskim izvještajima iskazalo gubitak od 354,3 milijuna kuna. Analizira li se ostvarena dobit razdoblja pojedinačno, uočava se da je njezina koncentracija mnogo izraženija nego kod ukupnog prihoda. Dobit deset prvih poduzetnika činila je 2010. godine 38,3% dobiti poduzetništva Županije (tabelarni prikaz u prilogu), a najveći pojedinačni ukupni prihod i dobit ostvareni su u području djelatnosti prerađivačke industrije.

Tablica 9. Broj poduzetnika koji su poslovali s dobiti i onih koji su poslovali s gubitkom u 2010. godini po područjima djelatnosti

Područja djelatnosti		Ukupan broj poduzetnika	Broj poduzetnika koji su poslovali	
			s dobiti	s gubitkom
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	110	75	35
B	Rudarstvo i vađenje	8	5	3
C	Prerađivačka industrija	300	201	99
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	5	3	2
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	12	12	0
F	Građevinarstvo	215	125	90
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	374	222	152
H	Prijevoz i skladištenje	88	61	27
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	41	19	22
J	Informacije i komunikacije	38	24	14
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	6	4	2
L	Poslovanje nekretninama	10	3	7
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	190	143	47
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	25	12	13
O	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	1	0	1
P	Obrazovanje	15	10	5
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	24	17	7
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	7	5	2
S	Ostale uslužne djelatnosti	31	20	11
T	Djelatnosti kućanstva kao poslodavca	-	-	-
U	Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	-	-	-
Ukupno sve djelatnosti		1.500	961	539

Dobit veća od gubitka ostvarena je u osam područja djelatnosti, a u jedanaest područja gubitak je vrijednosno nadmašio dobit. Najveći pozitivni konsolidirani financijski rezultati (dobit) ostvareni su u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu (5,1 milijuna kuna) i u prijevozu i skladištenju (2,9 milijuna kuna). U iskazivanju negativnoga konsolidiranog rezultata, odnosno gubitka prednjače prerađivačka industrija sa 128,2 milijuna kuna iskazanog gubitka i trgovina na veliko i malo sa 8,5 milijuna kuna iskazanog gubitka.

Tablica 10. Dobit i gubitak u 2010. godini – po područjima djelatnosti

(iznosi u tisućama kuna)

Djelatnost i opis djelatnosti		Dobit razdoblja	Gubitak razdoblja	Razlika
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	18.542	13.451	5.091
B	Rudarstvo i vađenje	936	5.230	-4.294
C	Prerađivačka industrija	88.534	216.790	-128.256
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	2.079	8.653	-6.574
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	2.199	0	2.199
F	Građevinarstvo	34.074	35.905	-1.831
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	25.003	33.530	-8.527
H	Prijevoz i skladištenje	11.768	8.826	2.943
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	1.152	2.630	-1.478
J	Informacije i komunikacije	2.637	1.325	1.312
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	434	186	247
L	Poslovanje nekretninama	916	3.106	-2.190
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	21.692	19.903	1.789
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1.963	3.025	-1.063
O	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	0	136	-136
P	Obrazovanje	2.639	558	2.080
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1.764	526	1.238
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	10	48	-37
S	Ostale uslužne djelatnosti	390	505	-114
T	Djelatnosti kućanstva kao poslodavca	-	-	-
U	Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	-	-	-
Ukupno		216.732	354.331	-137.598

III. FINANCIJSKI REZULTATI PO VELIČINI PODUZETNIKA

Analiza rezultata poduzetnika, razvrstanih prema njihovoj veličini, pokazuje velike zaokrete u njihovim vrijednostima i predznaku. Veliki su poduzetnici kao cjelina poslovali negativno do 2002. godine, a dalje pozitivno. Srednje veliki su od 2001. do 2004. godine iskazivali veće gubitke od dobiti, a osobito je za njih nepovoljna bila 2002. godina. Mali su poduzetnici ostvarivali pozitivne financijske rezultate do 2003. godine, zatim su do 2006. godine iskazivali negativan konačni financijski rezultat, a po visini gubitka ističe se poslovanje u 2004. godini. U posljednje tri godine i pozitivne financijske rezultate iskazali su samo veliki poduzetnici.

Tablica 11. Konsolidirani financijski rezultati – po veličinama

Godina	(iznosi u tisućama kuna)		
	Veliki	Srednje veliki	Mali
2001.	-23.776	-105.084	19.287
2002.	-43.881	-247.835	1.302
2003.	43.047	-4.319	-26.478
2004.	76.892	-17.330	-167.376
2005.	47.771	25.668	-45.938
2006.	25.580	66.832	30.885
2007.	34.484	74.104	96.595
2008.	55.894	78.006	80.369
2009.	69.106	-8.605	16.835
2010.	9.198	1.479	-148.276

U 2010. godini pogoršan je trend iz 2009. godine za velike i male poduzetnike, jer su ostvarili znatno niži financijski rezultat, odnosno mali poduzetnici su poslovali s negativnim financijskim rezultatom, dok poboljšanje financijskog rezultata imaju srednje veliki poduzetnici.

Tablica 12. Financijski rezultati poslovanja u 2010. godini – prema veličini poduzetnika

(iznosi u tisućama kuna, udjeli u %)

Opis	Ukupno	Veliki	Srednje veliki		Mali
Broj poduzetnika	1.500	4	35		1.461
	100,0	0,3	2,3		97,4
Broj zaposlenih	16.160	3.123	3.987		9.062
	100,0	19,3	26,6		56,1
Ukupan prihod	7.196.709	1.383.641	2.179.997		3.633.081
	100,0	19,2	30,3		50,5
Ukupni rashodi	7.283.856	1.365.531	2.168.708		3.749.617
	100,0	18,7	29,8		51,5
Dobit prije oporezivanja	265.421	50.997	54.878		159.546
	100,0	19,2	20,7		60,1
Gubitak prije oporezivanja	352.569	32.886	43.590		276.093
	100,0	9,3	12,4		78,3
Porez na dobit	50.451	8.912	9.809		31.730
	100,0	17,7	19,4		62,9
Dobit razdoblja	216.733	42.085	46.506		128.742
	100,0	19,4	21,5		59,1
Gubitak razdoblja	354.331	32.886	46.026		276.419
	100,0	9,3	12,7		78,0
Konsolidirani financijski rezultat (dobit minus gubitak)	-137.599	9.198	1.479		-148.276

Za poduzetništvo Brodsko-posavske županije karakteristično je da su mali poduzetnici prvi po ukupnim prihodima i ukupnim rashodima. Dok je u hrvatskom poduzetništvu neupitna dominacija velikih poduzetnika, u Brodsko-posavskoj županiji oni ostvaruju najniže udjele u prihodima i rashodima te u dobiti i gubitku. Mali su poduzetnici po svim udjelima rezultata ispred velikih i srednje velikih poduzetnika. Podaci u sljedećoj tablici pokazuju da su usporedne 2009. godine mali poduzetnici također bili prvi po udjelu ukupnih prihoda i ukupnih rashoda, no bili su prvi i po udjelu u dobiti a posebno u gubitku.

Tablica 13. Udjeli poduzetnika razvrstanih po veličini u ukupnim financijskim rezultatima

(udjeli u%)

Opis	Veliki		Srednje veliki		Mali	
	2009.	2010.	2009.	2010.	2009.	2010.
Broj poduzetnika	0,3	0,3	2,5	2,3	97,2	97,4
Broj zaposlenih	18,6	19,3	25,5	26,6	55,9	56,1
Ukupni prihodi	20,1	19,2	26,4	30,3	53,5	50,5
Ukupni rashodi	19,4	18,7	26,6	29,8	53,9	51,5
Dobit prije oporezivanja	30,2	19,2	18,7	20,7	51,0	60,1
Gubitak prije oporezivanja	13,1	9,3	22,6	12,4	64,3	78,3
Porez na dobit	13,6	17,7	22,9	19,4	63,5	62,9
Dobit razdoblja	33,4	19,4	27,9	21,5	48,7	59,1
Gubitak razdoblja	13,1	9,3	22,6	12,7	64,3	78,0

IV. FINANCIJSKI REZULTATI PO OBLICIMA VLASNIŠTVA

Kretanja rezultata, analizirana po vlasničkim sektorima, od 2001. godine bila su izričito različita. Mješoviti sektor vlasništva u svim tim godinama neprekidno iskazivao negativne rezultate, samo su iznosi zamjetno varirali. Državni sektor je u razdoblju od 2001. do 2004. godine kao cjelina iskazivao veće gubitke od dobiti. Poslije toga izmjenjuju se pozitivni i negativni financijski rezultati, a 2010. godina okončana je negativnim financijskim rezultatom. Za razliku od mješovitoga i državnoga, privatni je sektor tijekom promatranog razdoblja kao cjelina poslovao pozitivno, iznimno su 2004. godine gubici nadmašili dobit. Zadružni je sektor, inače vrlo male zastupljenosti u poduzetništvu Brodsko-posavske županije, poslovao je s gubitkom 2002. i 2007. godine.

Tablica 14. Konsolidirani financijski rezultati – po oblicima vlasništva

(iznosi u tisućama kuna)

Godina	Državni sektor	Privatni sektor	Zadružni sektor	Mješoviti sektor
2001.	-11.021	65.510	150	-164.211
2002.	-72.544	76.960	-134	-294.696
2003.	-28.203	73.891	478	-33.914
2004.	-11.609	-58.543	584	-38.245
2005.	9.317	92.095	248	-74.160
2006.	-7.177	171.168	270	-37.964
2007.	13.181	207.941	-455	-15.484
2008.	-6.790	225.379	2.363	-6.683
2009.	-16.265	147.548	740	-54.686
2010.	-16.628	45.612	448	-167.030

2010. godina je bila uspješna samo za privatni i zadružni sektor, ali je pozitivan konačni rezultat privatnog i zadružnog sektora za više od tri puta manji u odnosu prema prethodnoj godini. Analiza kretanja ukupnih prihoda i ukupnih rashoda po vlasničkim sektorima pokazuje da su najpovoljnija kretanja ostvarena u državnom sektoru, u kojem su se prihodi i rashodi, u odnosu prema usporednom razdoblju 2009. godine, najmanje smanjili za 1,7%, odnosno 1,5%, zatim slijedi zadružni sektor (indeksi: 95,7 odnosno 95,9) i privatni koji također bilježi smanjenje prihoda od 9,2% i rashoda od 7,7%.

Tablica 15. Financijski rezultati u 2010. godini – po oblicima vlasništva

(iznosi u tisućama kuna, udjeli u %)

Opis	Ukupno	Državno	Privatno	Zadružno	Mješovito
Broj poduzetnika	1.500	31	1.428	19	22
	100,0	2,1	95,2	1,3	1,5
Broj zaposlenih	16.160	1.197	12.066	157	2.740
	100,0	7,4	74,7	1,0	17,0
Ukupan prihod	7.196.709	452.099	5.650.850	141.304	952.453
	100,0	6,3	78,5	2,0	13,2
Ukupni rashodi	7.283.856	467.914	5.564.317	140.561	1.111.062
	100,0	6,4	76,4	1,9	15,3
Dobit prije oporezivanja	265.421	4.227	231.248	1.331	28.613
	100,0	1,6	87,1	0,5	10,8
Gubitak prije oporezivanja	352.569	20.042	144.715	588	187.222
	100,0	5,7	41,0	0,2	53,1
Porez na dobit	50.451	813	40.920	294	8.421
	100,0	1,6	81,1	0,6	16,7
Dobit razdoblja	216.733	3.413	190.647	1.042	21.628
	100,0	1,6	88,0	0,5	10,0
Gubitak razdoblja	354.331	20.042	145.035	593	188.659
	100,0	5,7	40,9	0,2	53,2
Konsolidirani financijski rezultat (dobit minus gubitak)	-137.599	-16.628	45.612	448	-167.030

U odnosu prema usporednoj 2009. godini, za državni se sektor može reći da nije bitno mijenjao svoje udjele u promatranim kategorijama, udjel u dobiti je povećan za 0,6%, dok je u gubitku smanjen za 9,0% posto udjela. Mješoviti je sektor povećao udjel u dobiti sa 8,6% na 10,0%, te gubitku sa 36,4% na 53,2% udjela. Kod privatnog je sektora došlo do smanjenja udjela u svim promatranim kategorijama, a najviše je smanjen gubitak razdoblja i to sa 48,7% na 40,9%. Udjeli zadružnog vlasništva i dalje su ostali na vrlo niskoj razini.

Tablica 16. Udjeli poduzetnika razvrstanih po vlasništvu u ukupnim financijskim rezultatima

(udjeli u %)

Opis	Državno vlasništvo		Privatno vlasništvo		Zadružno vlasništvo		Mješovito vlasništvo	
	2009.	2010.	2009.	2010.	2009.	2010.	2009.	2010.
Broj poduzetnika	1,7	2,1	95,4	95,2	1,2	1,3	1,7	1,5
Broj zaposlenih	7,3	7,4	75,6	74,7	0,2	1,0	16,9	17,0
Ukupni prihodi	5,8	6,3	79,6	78,5	0,2	2,0	14,4	13,2
Ukupni rashodi	6,2	6,4	78,3	76,4	0,2	1,9	15,3	15,3
Dobit prije oporezivanja	1,1	1,6	90,1	87,1	0,1	0,5	8,7	10,8
Gubitak prije oporezivanja	14,8	5,7	48,7	41,0	0,1	0,2	36,4	53,1
Porez na dobit	1,7	1,6	89,4	81,1	0,1	0,6	8,8	16,7
Dobit razdoblja	1,0	1,6	90,3	88,0	0,1	0,5	8,6	10,0
Gubitak razdoblja	14,7	5,7	48,7	40,9	0,1	0,2	36,4	53,2

V. FINANCIJSKO STANJE PODUZETNIKA

Pad financijskih rezultata poduzetnika Brodsko-posavske županije do kojeg je došlo u 2010. godini, u odnosu prema 2009. godini, ne prati pad raspoloživih sredstava i njihovih izvora, što pokazuju sljedeći podaci:

	Indeksi: 2009./2008.	Indeksi: 2010./2009.
- ukupni prihodi	91,4	90,6
- ukupni rashodi	92,5	93,3
- dobit razdoblja	94,4	76,3
- gubitak razdoblja	160,7	164,0
- aktiva/pasiva	103,2	107,3

Uz povećanje imovine odnosno kapitala i obveza, kretanje pojedinih dijelova sredstava i odgovarajućih izvora također bilježi rast u odnosu na prošlu godinu. Dugotrajna je imovina povećana za 1,5% ali je njezin udjel u strukturi niži za 2,7 strukturna poena. Udjel u strukturi kratkotrajne imovine je povećan u odnosu na 2009. godinu. Istodobno možemo napomenuti da su povećani plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi za 36,1%, odnosno u udjelu to povećanje iznosi 0,1 strukturna poena. Generalno možemo zaključiti da se struktura imovine unutar aktive u 2010. godini nije bitnije promijenila u odnosu na prethodnu 2009. godinu.

Tablica 17. Imovina poduzetnika na kraju 2010. godine

(iznosi u tisućama kuna)

Imovina	Stanje 31.12.			Struktura u %	
	2009.	2010.	Indeks	31.12.2009.	31.12.2010.
Potr.za upisani a neupl.kap.	878	858	97,7	0,0	0,0
Dugotrajna imovina	4.183.664	4.245.099	101,5	49,1	46,4
Nematerijalna imovina	41.452	68.397	165,0	0,5	0,7
Materijalna imovina	3.476.673	3.634.647	104,5	40,8	39,7
Financijska imovina	471.874	445.654	94,4	5,5	4,9
Potraživanja	189.407	92.801	49,0	2,2	1,0
Odgođena porezna imovina	4.257	3.602	84,6	0,0	0,0
Kratkotrajna imovina	4.313.091	4.860.791	112,7	50,6	53,1
Zalihe	1.401.735	1.605.797	114,6	16,4	17,6
Potraživanja	2.304.009	2.622.132	113,8	27,0	28,7
Financijska imovina	376.979	369.441	98,0	4,4	4,0
Novac	230.367	263.421	114,3	2,7	2,9
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	30.275	41.187	136,1	0,4	0,5
Ukupno	8.527.907	9.147.937	107,3	100,0	100,0

Financijsko stanje poduzetnika ovisi o usklađenosti dugotrajne i kratkotrajne imovine s odgovarajućim izvorima sredstava. Najbolje je financiranje imovine iz vlastitih izvora, a ako je

nužno koristiti se tuđim sredstvima, onda je preporučljivo, po mogućnosti, koristiti se najvećim mogućim dijelom dugoročnim obvezama. Nezadovoljavajuću strukturu imovine karakterizira neuravnotežen omjer dugotrajne i kratkotrajne imovine, a prati je, jednako tako, nezadovoljavajuća struktura kapitala i obveza s velikim udjelom kratkoročnih obveza. Vlastiti izvori odnosno kapital i rezerve čine svega jednu trećinu, a tuđi izvori gotovo dvije trećine ukupnih izvora, s time da u njima prevladavaju manje kvalitetne, kratkoročne obveze. Ovisnost o tuđim izvorima karakteristična je i za ukupno hrvatsko poduzetništvo, no ipak u manjoj mjeri nego kod poduzetnika Brodsko-posavske županije.

Tablica 18. Kapital i obveze poduzetnika na kraju 2010. godine

(iznosi u tisućama kuna)

Kapital i obveze	Stanje 31.12.			Struktura u %	
	2009.	2010.	Indeks	31.12.2009.	31.12.2010.
Kapital i rezerve	2.483.913	2.207.476	88,9	29,1	24,1
Rezerviranja	133.689	109.051	81,6	1,6	1,2
Dugoročne obveze	1.789.405	2.175.768	121,6	21,0	23,8
Kratkoročne obveze	3.679.492	4.078.942	110,9	43,1	44,6
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	441.408	576.699	130,6	5,2	6,3
Ukupno	8.527.907	9.147.937	107,3	100,0	100,0

Izričito nepovoljna struktura kapitala i obveza ima za posljedicu njihovu neusklađenost s imovinom. Kapital i rezerve te dugoročne obveze (4,4 milijardi kuna) bili su dovoljni za financiranje dugotrajne imovine (4,2 milijarde kuna) i za samo nešto manje od trećine vrijednosti zaliha (200 milijuna kuna od 1.605 milijuna kuna). Činjenica da se oko od 68,4% imovine financira tuđim izvorima (optimum je 50,0%) bila je prepreka još uspješnijem poslovanju poduzetnika Brodsko-posavske županije u dužem razdoblju.

Tablica 19. Udjeli imovine, kapitala i obveza na dan 31. 12. 2010. – prema veličini poduzetnika Brodsko posavske županije

(udjeli u %)

Imovina	Udjeli		
	Veliki poduzetnici	Srednje veliki poduzetnici	Mali poduzetnici
Dugotrajna imovina	10,4	38,2	51,4
Kratkotrajna imovina	23,7	29,8	46,5
Kapital i rezerve	38,8	49,3	11,9
Dugoročne obveze	26,1	28,4	45,5
Kratkoročne obveze	17,3	22,6	60,1
Ukupno aktiva i pasiva	17,5	33,6	48,9

Prikazana struktura imovine te kapitala i obveza govori o važnosti malih brodsko-posavskih poduzetnika. Istodobno na razini ukupnoga hrvatskog poduzetništva prevladavaju imovina i izvori velikih poduzetnika (krajem 2010. godine njihov udjel je bio 49,8%), a imovina i izvori malih poduzetnika čine trećinu ukupne imovine i izvora (33,5%). U ukupnom poduzetništvu te županije, promatrano prema veličini poduzetnika, u ukupnoj aktivni/pasivi najveći udjel imaju mali poduzetnici (48,9%), zatim srednje veliki (33,6%) te veliki poduzetnici (17,5 %).

Struktura imovine, kapitala i obveza prema oblicima vlasništva također se razlikuje od one na razini Republike Hrvatske. Državni sektor hrvatskog poduzetništva krajem 2010. godine raspolagao je sa 26,8% ukupne imovine odnosno ukupnih izvora, a isti sektor u Brodsko-posavskoj županiji sa svega 11,4% ukupne imovine odnosno ukupnih izvora. Udjel privatnog sektora vlasništva (73,0%) veći je od onog na razini hrvatskoga poduzetništva (59,2%), a također i mješoviti sektor u brodsko-posavskom poduzetništvu (14,6%) ima veći udjel od hrvatskoga (13,8%).

Tablica 20. Udjeli imovine, kapitala i obveza na dan 31.12.2010. – prema oblicima vlasništva

Opis	Udjeli			
	Državno	Privatno	Zadružno	Mješovito
Dugotrajna imovina	18,2	67,1	0,3	14,4
Kratkotrajna imovina	5,5	78,0	1,7	14,8
Kapital i rezerve	7,2	80,7	0,3	11,9
Dugoročne obveze	5,2	74,7	0,1	20,0
Kratkoročne obveze	6,1	77,6	2,1	14,2
Ukupno aktiva i pasiva	11,4	73,0	1,0	14,6

Negativni financijski rezultati ostvareni u 2010. godini, vidljivi su i po pokazateljima poslovanja i upozoravaju na slabosti poduzetništva Brodsko-posavske županije.

Tablica 21. Pokazatelji poslovanja u 2010. godini

Opis	Županija 2010.	Republika Hrvatska 2010.
Pokazatelji uspješnosti poslovanja		
1. Ekonomičnost poslovanja, u %	98,8	100,7
2. Rentabilnost prometa bruto, u %	-1,21	0,74
3. Rentabilnost ukupne imovine bruto, u %	-0,95	0,41
4. Rentabilnost vlastitog kapitala bruto, u %	-5,94	-0,42
Pokazatelji opremljenosti rada sredstvima		
1. Ukupna sredstva (aktiva) po radniku (u 000 kn)	566	1.247
2. Materijalna imovina po radniku (u 000 kn)	225	597

Zbog relativno malene vrijednosti kapitala i rezervi, stupanj samofinanciranja je znatno manji od 50,0%. Pomanjkanje vlastitih izvora nadoknađuje se obvezama prema dobavljačima te kreditima banaka. Ukupne obveze prema dobavljačima Brodsko-posavske županije krajem 2010. godine iznosile su 1,8 milijardi kuna ili 19,6% ukupnih izvora sredstava. Obveze za dugoročne kredite banaka i financijskih institucija iznosile su krajem 2010. godine 1,6 milijardi kuna, što je 22,0% više u odnosu prema stanju krajem 2009. godine. Dugoročne obveze prema bankama i financijskim institucijama u Republici Hrvatskoj iznosile su 160,2 milijarde kuna ili 9,3% više nego godinu prije. Pokazatelji po zaposlenom na razini Brodsko-posavske županije, zbog smanjenja prihoda i dobiti te uz smanjenje zaposlenosti, očekivano su u padu, i to:

	2009.	2010.
- ukupni prihodi po zaposlenom (000 kuna)	465	445
- Poslovni prihodi po zaposlenom (000 kuna)	456	433
- neto dobit razdoblja po zaposlenom (000 kuna)	4	-8

Prilog 1. Zbrojni podaci o poduzetnicima Brodsko-posavske županije iz godišnjih financijskih izvještaja za 2010. godinu

GODIŠNJI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ PODUZETNIKA

- Županija: BRODSKO-POSAVSKA

	Prethodna godina	Tekuća godina
Broj zaposlenih na kraju razdoblja:	17.452	16.367
Broj zaposlenih prema satima rada:	17.060	16.160

Broj obrazaca / obveznika u sumi:
1.500

Ozn.	BILANCA - AKTIVA	AOP	Prethodna godina	Tekuća godina	Indeks 02/01
A)	POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001	878.409	858.409	97,7
B)	DUGOTRAJNA IMOVINA (003+010+020+029+033)	002	4.183.663.396	4.245.100.348	101,5
I.	NEMATERIJALNA IMOVINA (004 do 009)	003	41.452.097	68.396.907	165,0
1.	Izdaci za razvoj	004	4.443.088	24.615.360	554,0
2.	Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005	13.601.976	17.086.510	125,6
3.	Goodwill	006	5.014.903	7.498.823	149,5
4.	Predumovi za nabavu nematerijalne imovine	007	1.060.568	616.572	58,1
5.	Nematerijalna imovina u pripremi	008	8.799.986	8.956.738	101,8
6.	Ostala nematerijalna imovina	009	8.531.576	9.622.904	112,8
II.	MATERIJALNA IMOVINA (011 do 019)	010	3.476.673.018	3.634.647.030	104,5
1.	Zemljište	011	511.237.147	546.045.139	106,8
2.	Gravevinski objekti	012	1.480.178.404	1.583.703.936	107,0
3.	Postrojenja i oprema	013	584.003.069	569.931.170	97,6
4.	Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014	307.757.948	294.113.182	95,6
5.	Biološka imovina	015	12.924.576	11.324.134	87,6
6.	Predumovi za materijalnu imovinu	016	19.694.252	27.055.223	137,4
7.	Materijalna imovina u pripremi	017	500.705.159	542.721.248	108,4
8.	Ostala materijalna imovina	018	29.851.007	27.084.500	90,7
9.	Ulaganje u nekretnine	019	30.321.456	32.668.499	107,7

III.	DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (021 do 028)	020	471.874.453	445.653.792	94,4
1.	Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	021	148.657.035	134.348.597	90,4
2.	Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	022	98.443.442	117.045.177	118,9
3.	Sudjelujući interesi (udjeli)	023	98.071.225	96.707.059	98,6
4.	Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	024	15.856.663	14.558.932	91,8
5.	Ulaganja u vrijednosne papire	025	41.422.038	41.059.745	99,1
6.	Dani zajmovi, depoziti i slično	026	51.404.635	26.805.754	52,1
7.	Ostala dugotrajna financijska imovina	027	18.007.415	15.086.000	83,8
8.	Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	028	12.000	42.528	354,4
IV.	POTRAŽIVANJA (030 do 032)	029	189.406.764	92.800.713	49,0
1.	Potraživanja od povezanih poduzetnika	030	4.357.026	8.576.450	196,8
2.	Potraživanja po osnovi prodaje na kredit	031	160.474.876	42.311.029	26,4
3.	Ostala potraživanja	032	24.574.862	41.913.234	170,6
V.	ODGOBENA POREZNA IMOVINA	033	4.257.064	3.601.906	84,6
C)	KRATKOTRAJNA IMOVINA (035+043+050+058)	034	4.313.090.552	4.860.791.492	112,7
I.	ZALIHE (036 do 042)	035	1.401.734.653	1.605.796.706	114,6
1.	Sirovine i materijal	036	266.891.831	292.524.580	109,6
2.	Proizvodnja u tijeku	037	452.141.330	489.133.837	108,2
3.	Gotovi proizvodi	038	233.914.709	287.467.800	122,9
4.	Trgovačka roba	039	350.359.996	368.441.472	105,2
5.	Predjmovi za zalihe	040	73.661.682	113.956.007	154,7
6.	Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	041	14.389.798	46.961.883	326,4
7.	Biološka imovina	042	10.375.307	7.311.127	70,5
II.	POTRAŽIVANJA (044 do 049)	043	2.304.009.577	2.622.132.532	113,8
1.	Potraživanja od povezanih poduzetnika	044	168.865.982	196.047.173	116,1
2.	Potraživanja od kupaca	045	1.761.745.271	1.982.070.394	112,5
3.	Potraživanja od sudjelujućih poduzetnika	046	18.661.845	25.852.460	138,5
4.	Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	047	30.248.554	39.356.571	130,1
5.	Potraživanja od države i drugih institucija	048	169.264.319	136.687.646	80,8
6.	Ostala potraživanja	049	155.223.606	242.118.288	156,0
III.	KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (051 do 057)	050	376.979.217	369.440.966	98,0

Ozn.	BILANCA - PASIVA	AOP	Prethodna godina	Tekuća godina	Indeks 02/01
1.	Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	051	4.510.160	5.708.922	126,6
2.	Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	052	80.755.607	91.631.971	113,5
3.	Sudjeljujući interesi (udjeli)	053	2.487.232	252.190	10,1
4.	Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjeljujući interesi	054	370.847	1.417.219	382,2
5.	Ulaganja u vrijednosne papire	055	18.114.199	12.041.304	66,5
6.	Dani zajmovi, depoziti i slično	056	190.845.886	193.818.036	101,6
7.	Ostala financijska imovina	057	79.895.286	64.571.324	80,8
IV.	NOVAC U BANCII BLAGAJNI	058	230.367.103	263.421.287	114,3
D)	PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	059	30.274.974	41.186.979	136,0
E)	UKUPNO AKTIVA (001+002+034+059)	060	8.527.907.330	9.147.937.228	107,3
F)	IZVANBILANČNI ZAPISI	061	395.307.841	529.667.889	134,0
		AOP	Prethodna godina	Tekuća godina	Indeks 02/01
A)	KAPITAL I REZERVE	062	2.483.912.788	2.207.475.961	88,9
I.	TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	063	2.023.366.840	2.047.323.707	101,2
II.	KAPITALNE REZERVE	064	42.187.121	54.958.062	130,3
III.	REZERVE IZ DOBITI (066+067-068+069+070)	065	110.371.565	107.267.872	97,2
1.	Zakonske rezerve	066	18.427.827	20.227.351	109,8
2.	Rezerve za vlastite dionice	067	6.364.576	6.360.576	99,9
3.	Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	068	6.047.093	6.083.928	100,6
4.	Statutarne rezerve	069	2.157.523	2.395.762	111,0
5.	Ostale rezerve	070	89.468.732	84.368.111	94,3
IV.	REVALORIZACIJSKE REZERVE	071	219.702.671	224.874.118	102,4
V.	ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (073-074)	072	10.947.904	-89.349.137	-816,1
1.	Zadržana dobit	073	835.364.826	907.859.039	108,7
2.	Preneseni gubitak	074	824.416.922	997.208.176	121,0
VI.	DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (076-077)	075	77.336.667	-137.598.661	-177,9
1.	Dobit poslovne godine	076	292.468.027	216.732.431	74,1
2.	Gubitak poslovne godine	077	215.131.360	354.331.092	164,7
VII.	MANJINSKI INTERES	078	0	0	-
B)	REZERVIRANJA (080 do 082)	079	133.688.659	109.051.068	81,6

1.	Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	080	9.591.726	9.745.226	101,6
2.	Rezerviranja za porezne obveze	081	9.478	1.672	17,6
3.	Druge rezerviranja	082	124.087.455	99.304.170	80,0
C)	DUGOROČNE OBVEZE (084 do 092)	083	1.789.405.496	2.175.768.563	121,6
1.	Obveze prema povezanim poduzetnicima	084	159.404.943	280.332.358	175,9
2.	Obveze za zajmove, depozite i slično	085	195.177.479	169.653.764	86,9
3.	Obveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama	086	1.304.702.705	1.591.888.899	122,0
4.	Obveze za predujmove	087	435.653	960.601	220,5
5.	Obveze prema dobavljačima	088	42.106.970	36.832.427	87,5
6.	Obveze po vrijednosnim papirima	089	2.579.217	4.401.935	170,7
7.	Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	090	0	0	-
8.	Ostale dugoročne obveze	091	76.510.120	86.011.121	112,4
9.	Odgodena porezna obveza	092	8.488.409	5.687.458	67,0
D)	KRATKOROČNE OBVEZE (094 do 105)	093	3.679.491.997	4.078.942.192	110,9
1.	Obveze prema povezanim poduzetnicima	094	217.578.516	224.671.941	103,3
2.	Obveze za zajmove, depozite i slično	095	349.642.005	445.527.024	127,4
3.	Obveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama	096	502.444.181	597.486.281	118,9
4.	Obveze za predujmove	097	108.211.272	126.082.120	116,5
5.	Obveze prema dobavljačima	098	1.676.326.801	1.789.821.828	106,8
6.	Obveze po vrijednosnim papirima	099	58.499.972	20.818.169	35,6
7.	Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	100	6.424.342	3.656.407	56,9
8.	Obveze prema zaposlenicima	101	146.437.332	148.888.005	101,7
9.	Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	102	441.800.139	512.876.608	116,1
10.	Obveze s osnovne udjela u rezultatu	103	26.329.975	68.304.089	259,4
11.	Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	104	1.183.944	724.122	61,2
12.	Ostale kratkoročne obveze	105	144.613.518	140.085.600	96,9
E)	ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	106	441.408.411	576.699.447	130,6
F)	UKUPNO – PASIVA (062+079+083+093+106)	107	8.527.907.331	9.147.937.231	107,3
G)	IZVANBILANČNI ZAPISI	108	395.307.841	529.667.869	134,0

Ozn.	DOBATAK/BILANCI - KAPITALI I REZERVE (popunjava poduzetničkih sastavnica konsolidirani godišnji financijski izvještaji)	AOP	Prethodna godina	Tekuća godina	Indeks 02/01
1.	Pripisano imateljima kapitala matice	109	0	0	-
2.	Pripisano manjinskom interesu	110	0	0	-
Ozn.	RACUN DOBITI I GUBITKA	AOP	Prethodna godina	Tekuća godina	Indeks 02/01
I.	POSLOVNI PRIHODI (112+113)	111	7.786.398.776	7.009.366.752	
1.	Prihodi od prodaje	112	7.417.273.218	6.694.380.829	90,0
2.	Ostali poslovni prihodi	113	369.125.558	314.985.922	90,3
II.	POSLOVNI RASHODI (115+116+120+124+125+126+129+130)	114	7.513.520.505	6.817.802.777	85,3
1.	Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	115	7.895.319	-139.777.874	90,7
2.	Materijalni troškovi (117 do 119)	116	5.293.486.859	4.775.346.596	-1.770,4
a)	Troškovi sirovina i materijala	117	2.047.914.998	1.874.554.831	90,2
b)	Troškovi prodane robe	118	1.993.558.036	1.804.192.692	91,5
c)	Ostali vanjski troškovi	119	1.252.013.826	1.096.599.075	90,5
3.	Troškovi osoblja (121 do 123)	120	1.247.444.323	1.197.016.919	87,6
a)	Neto plaće i nadnice	121	817.293.903	793.263.419	96,0
b)	Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	122	259.789.827	240.467.572	97,1
c)	Doprinosi na plaće	123	170.360.593	163.285.927	92,6
4.	Amortizacija	124	312.673.568	289.177.729	95,8
5.	Ostali troškovi	125	482.751.047	525.745.932	92,5
6.	Vrijednosno usklađivanje (127+128)	126	52.149.773	39.309.404	108,9
a)	dugotrajne imovine (osim financijske imovine)	127	2.456.603	2.019.068	75,4
b)	kratkotrajne imovine (osim financijske imovine)	128	49.693.170	37.290.336	82,2
7.	Rezerviranja	129	35.805.475	36.211.415	75,0
8.	Ostali poslovni rashodi	130	81.314.138	94.772.655	101,1
III.	FINANCIJSKI PRIHODI (132 do 136)	131	93.909.474	114.554.971	116,6
1.	Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s povezanim poduzetnicima	132	15.776.961	11.382.139	122,0
2.	Kamate, tečajne razlike, dividende, slični prihodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	133	56.439.578	54.079.344	72,1
					95,8

3.	Dio prihoda od pridruženih poduzetnika i sudjelujućih interesa	134	2.487.770	2.912.496	117,1
4.	Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	135	311.609	317.699	102,0
5.	Ostali financijski prihodi	136	18.893.556	45.863.294	242,7
IV.	FINANCIJSKI RASHODI (138 do 141)	137	205.401.958	270.218.065	131,6
1.	Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim poduzetnicima	138	32.604.138	31.241.408	95,8
2.	Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	139	158.030.833	200.087.320	126,6
3.	Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	140	866.471	1.905.370	219,9
4.	Ostali financijski rashodi	141	13.900.516	36.983.967	266,1
V.	UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	142	547.120	4.138.714	756,5
VI.	UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	143	38.026.000	17.805.652	46,8
VII.	IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	144	61.105.733	68.648.338	112,3
VIII.	IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	145	51.965.667	178.029.654	342,6
IX.	UKUPNI PRIHODI (111+131+142 + 144)	146	7.941.961.105	7.196.708.776	90,6
X.	UKUPNI RASHODI (114+137+143 + 145)	147	7.808.914.130	7.283.856.149	93,3
XI.	DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (146-147)	148	133.046.974	-87.147.373	-65,5
1.	Dobit prije oporezivanja (146-147)	149	348.043.527	265.421.255	76,3
2.	Gubitak prije oporezivanja (147-146)	150	214.996.552	352.568.628	164,0
XII.	POREZ NA DOBIT	151	55.710.287	50.451.273	90,6
XIII.	DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (148-151)	152	77.336.688	-137.598.646	-177,9
1.	Dobit razdoblja (149-151)	153	292.468.051	216.732.443	74,1
2.	Gubitak razdoblja (151-148)	154	215.131.363	354.331.089	164,7
Ozn.	DODATAK RDG-u: DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)	AOP	Prethodna godina	Tekuća godina	Indeks-02/01
1.	Pripisana imateljima kapitala matice	155	0	0	-
2.	Pripisana manjinskom interesu	156	0	0	-
Ozn.	IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAJTNOJ DOBITI (popunjava poduzetnik obveznik prijavne MSF-a)	AOP	Prethodna godina	Tekuća godina	Indeks-02/01